

Osebni dohodki in reforma

Po nekajletnem omahovanju smo končno tudi v državnem merilu priznali, da so osebni dohodki važen faktor, ki vpliva na stabilnost gospodarstva. To, kar so Angleži in Francozi napravili že pred leti, smo mi v nekoliko zaviti obliki napravili konec leta 1970, po petih letih izvajanja reforme. Zakon je zaustavil naraščanje osebnih dohodkov preko določene meje 11 % nad povprečjem v letu 1970. Poskušajmo oceniti ta ukrep z narodno-gospodarskega in s potrošniškega vidika.

Osebni dohodek je v osnovi eden od načinov za delitev v družbi ustvarjenih dobrin med njene člane. Pravila, po katerih se formira osebni dohodek, so odvisna od družbene ureditve in so ena od njegovih glavnih karakteristik. Predno se lotimo razmišljanja o smotrnosti posameznih pravil, moramo najprej ugotoviti mesto in pomen osebne potrebe v narodnem gospodarstvu. O narodnem gospodarstvu in narodnem dohodku moramo govoriti, ker je vsaka narodna enota v določenem smislu zaključena celota, v okviru katere se razvija gospodarsko in družbeno življenje, ne glede na vrsto in intenzivnost zvez z drugimi gospodarskimi enotami, oz. družbami. Narodno gospodarska enota (narod ali država) mora torej skrbeti za vse vrste svoje dejavnosti od gospodarstva, preko šolstva, kulture do socialnega in zdravstvenega zavarovanja. Vse vrste družbenih dejavnosti so v bistvu enakovredne, saj bi brez ene ali druge veje ali dejavnosti prej ali slej nastala družbena škoda. Koristnosti posamezne dejavnosti ne moremo soditi po neposrednih učinkih, npr.: Če bi peki prenehali peči kruh, bi v enem dnevu nastala določena družbena škoda in zmeda. Če pa imamo premalo učiteljev, se bo ta škoda pojavila šele čez nekaj let. Zaradi tega pač ne bomo rekli, da so peki pomembnejši od učiteljev.

Poleg ohranjanja sedanjih dejavnosti pa mora nacionalna gospodarska enota skrbeti za razvoj novih dejavnosti, v koraku z razvojem tehnike in nanosti tako v proizvodnji dobrin kot ostalih področjih (šolstvu, zdravstvu). Razvoj novih dejavnosti se najvidi po ustanavljanju vedno novih delovnih mest za nove ljudi, oz. za tiste, ki pridejo iz usihajočih dejavnosti. Družba, ki novih delovnih mest ne ustvarja, je v nekem smislu bolna družba, v njej nastaja brezposelnost, socialni nemiri ali celo odliv delovne sile iz nacionalne gospodarske skupnosti. Sredstva za ustvarjanje novih delovnih mest mora dati na razpolago družba iz dane proizvodnje ali pa mora to omogočiti z izposojenimi sredstvi — iz mednarodnih kreditov ali z negativno zunanje-trgovinsko bilanco.

Nacionalni produkt izražamo v denarni vrednosti, ki se spremeni v plače in dohodke, namenjene za osebno potrošnjo. Nacionalni dohodek se torej v celoti porabi za osebne dohodke, in sicer za dohodke trenutno zaposlenih in tistih, ki se bodo zaposlili v naslednjem bližnjem obdobju.

Kot vemo, je v proizvodnji neposrednih potrošnih dobrin zaposlenih razmeroma malo prebivalstva. Dve tretjini in tudi več je zaposlenih v pomožnih dejavnostih (družbene dejavnosti), gradbeništvu, prometu in v proizvodnji sredstev za delo (stroji, orodje).

To pomeni, da mora približno ena tretjina aktivnega prebivalstva proizvesti vse potrošne dobrine, ki jih potem kupujejo vsi člani določeno narodno-gospodarske enote z osebnim dohodkom, ki so ga prejeli za svoje delo.

V pogojih stabilnega gospodarstva je denar v obtoku in proizvedene dobrine na trgu v ravnovesju. Če je denarja več pri isti količini blaga, nastane novo ravnovesje s tem, da se zvišajo cene. Če je blaga preveč — cene padajo. Dviganje cen je torej dokaz, da je med potrošniki več denarja, kot pa blaga. Preostane nam tedaj razjasniti vprašanja, od kod potrošnikom več denarja, kot je trenutno blaga na trgu. Odgovor je prav preprost: nekontrolirana delitev osebnih dohodkov v samoupravnih enotah gospodarstva.

Verižni učinek take delitve najpojasni preprost primer: Železarna je povečala produktivnost in v skladu s pravilnikom je povečala tudi osebne dohodke. S tem se je povečala kupna moč njenih delavcev, medtem ko potrošnega blaga še dolgo ne bo na trgu več kot prej, saj od surovine do končne predelave je še dolga pot in lahko traja leto dni ali celo več. Povečanje osebnih dohodkov na osnovi povečanja produktivnosti na splošno, vodi v stalno naraščanje cen, kar najbolj očitno

vidimo v razvitih kapitalističnih deželah, kjer ne moremo reči, da se dohodek deli neracionalno (v okviru načel kapitalističnega gospodarstva).

Objektivni pogoji gospodarjenja tako pri nas, kot drugod v svetu, pa ne dovoljujejo enakomernega naraščanja produktivnosti v vseh gospodarskih enotah. Ti objektivni pogoji se razlikujejo že med posameznimi industrijskimi panogami, še bolj pa med industrijo in kmetijstvom. Sodobna in razvita družba pa ne dovoljuje prevelikih razlik v dohodkih med posameznimi vejami in dejavnostmi, zaradi česar pride nujno do tendence izenačevanja osebnih dohodkov, ne glede na rast produktivnosti v posamezni enoti — podjetju, panogi itd. Opazovanje v daljšem obdobju nam nudi lahko zelo poučne podatke, npr.: neka industrija je v zadnjih 5 letih povečala produktivnost za 100 % in je povečala tudi osebne dohodke za enak odstotek — torej delavec, ki je zaslužil 600 din, sedaj zasluži 1200 din. Drugo podjetje ali panoga pa je v istem času povečala produktivnost samo za 20 %. V tem primeru bi moral delavec pri enakem startu zaslužiti 720 dinarjev. Če je hotela ta druga panoga obdržati svoje delavce, oziroma ohraniti njih delovno pripravljenost, je morala povečati cene

in osebne dohodke. Če ta princip posplošimo, dobimo to, kar imamo danes: splošno rast cen ob zelo neusklajeni rasti osebnih dohodkov.

Ko danes bijemo plat zvona za stabilizacijo gospodarstva, se znova pojavljajo glasovi in pozivi, da bi morali delitev osebnih dohodkov uskladiti s produktivnostjo. To načelo je izvedljivo samo v okviru narodno gospodarske enote — torej osebni dohodki v enoti smejo naraščati v skladu z naraščanjem produktivnosti cele enote. Če bi hoteli to načelo izvajati dosledno tudi po podjetjih, bi morali reči: —

Posamezno podjetje sme povečati osebne dohodke v toliko, kolikor je doprineslo k povečanju produktivnosti narodnega gospodarstva in kolikor so druga podjetja povečala to produktivnost.

Sedanji predpis o omejitvi naraščanja osebnih dohodkov je torej prvi ukrep, ki naj na to področje, v katerem smo samoupravljalci v zadnjih letih najbolj grešili, uvede nek red. Seveda je problematika povezave politike osebnih dohodkov z gospodarskim sistemom in njegovim razvojem še mnogo širša.

K obdelavi teh vprašanj se bomo povrnili morda ob drugi priložnosti.

Branko Prhne

Delo osvobaja

Milijoni ljudi so med II. svetovno vojno kot bedna človeška čreda, oropana svojega dostojanstva in ponižana od nadjudi — živali, korakali v suženjstvo skozi vrata, na katerih je pisalo: Delo osvobaja. So tedaj doživljali ti dve besedi kot surovo ironijo ali kot resnico, ki jim bo pomagala živeti tudi v najgrozovitejših taboriščih vseh časov — ne vem. Spomnim se le pripovedi tistih, ki so se vrnili iz tega pekla, da so tedaj to geslo pojmovali kot surov, ironičen pozdrav zmagovitih nadjudi, namenjen njihovim sužnjem iz vse Evrope.

Ko sem po 25 letih sam stal pred vrati s takim napisom in potem videl na svojo srečo le slike, predmete in prostore, kjer so prebivali v suženjstvu nekoč svobodni ljudje, sta ti dve besedi tako močno posegli v mojo zavest, da sem začel o njunem pomenu globlje razmišljati.

Besede nimajo, kot dostikrat zmotno menimo, enega samega pomena. Ista beseda, izrečena v drugačnem okolju, spremenjenih prilikah ali na drugačen način ima za tistega, komur je namenjena, lahko povsem različen pomen. Danes mu ob njej zaigra srce, jutri pa bo ob tej besedi prizadet in užaljen.

Delo je nekoč pomenilo za človeka veliko breme — nujno zlo, ki ga je opravljal le zato, da si je ohranil življenje. Danes, ko so življenjske prilike za precejšnji del človeštva mnogo ugodnejše, so še vedno ljudje, ki opravljajo delo sicer s precej manjšim naporom, toda z enakim odporom kot nekoč. Prosti čas, ki je bil nekoč komaj toliko dolg, da se je človek naspal in za silo odpočil, je sedaj mnogo daljši, za prenekaterega človeka današnjega časa celo predolg.

Nov in lažji način življenja je mnoge ljudi pomehkutil in razvabil. Namesto užitkov, ki jih je človek doživljal

v ustvarjanju ali poustvarjanju, se ljudje vse bolj usmerjamo na užitke ob potrošnji. Užitek se je dobro napiti in najesti, neprizadeto gledati surovo športno prireditev, prebrati senzacionalno vest in z dolgočasno prežvekovati pred televizijskim sprejemnikom. Toliko je raznih možnosti, da človek »zabije« svoj prosti čas, da se tega neplodnega ravnanja marsikdo sploh več ne zaveda ali morda šele tedaj, ko nastopijo življenjske težave, starost, bolezen ali druge nepravilnosti in je treba potrošniško aktivnost omejiti, postane za marsikoga življenje brez smisla, enolično in pusto.

Ustvarjalna aktivnost na področjih, kjer človek lahko uveljavlja svoje sposobnosti in znanje, dajejo človeku v zameno za vložen trud življenjski polet in samozavest. Niso tako osamljeni primeri, ko so se ljudje šele z aktivno izrabo svojega prostega časa uveljavili na umetniškem ali znanstvenem področju. Kmet — rezbar izpod Blegoša, čevljar — slikar iz Žirov, bolničar — slikar iz Slovenj Gradca, kmet — konstruktor žičnice izpod Krna, delavec — konstruktor novega motorja iz Maribora, so samo nekateri primeri, ko so ljudje s svojo aktivnostjo presegli okvirje svojega kraja in postali znane osebe v celotni slovenski javnosti. Zanje ima prav gotovo izrek »delo osvobaja« dobeseden pomen. Tak pomen pa, prepričan sem, pripisujejo tema besedama tudi vsi tisti, ki v svojem poklicnem ali ljubiteljskem (amaterskem) delu uživajo in v doseženih uspehih vidijo sadove svojih ustvarjalnih sposobnosti.

Delo resnično osvobaja človeka, zaslužnjuje pa tistega, ki nima dovolj moči, znanja in poleta, da bi se temu njegovemu kvarnemu vplivu odločno uprl.

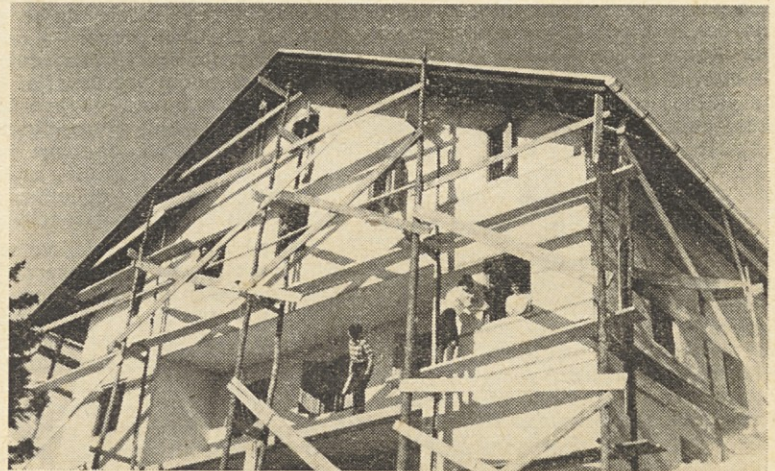
Franc Križaj

Silva Novaka ni več ...

Vse je presunila vest v Tvoji tračični smrti. Posebno težko smo se sprijaznili s kruto resnico Tvoji sodelavci v orodjarni. Bil si dober sodelavec, tovariš in prijatelj. Težko se bomo navadili, da Te ni več nasmejanega ob stroju.

Že v rani mladosti Ti je življenje postreglo s spoznanjem, da samo od žuljev lastnih rok lahko pričakuješ lepše življenje. To spoznanje Te je spremljalo do konca. Tudi smrt Te je ujela na poti z dela.

Silvo, tovariš, ostal nam boš vedno v spominu.

Dom črnuških planincev

Če se po cesti peljete iz Trzina proti Kamniku, se pred vami bohotijo Kamniške planine. Od tukaj so lepše kot od kjerkoli drugje. Ponosno kipe v nebo vrhovi: Kočna, Grintovec, Skuta, Planjava ... In skoraj ne opazimo pred njimi tisoč metrov nižjo, a zato nič manj lepo pobočje Velike planine, ki je poleti pokrito z zeleno travo, okrašeno s tisočeriimi planinskimi cvetovi, pozimi pa z debelo snežno odejo.

Na ta košček slovenskega paradiža so že od nekdaj radi zahajali črnuški planinci. Pred približno desetimi leti so se odločili, da si postavijo svoj dom. Toda kje drugje naj stoji ta dom, če ne na Veliki planini, kjer so vrhovi Grintovcev na dosegu roke in se oko spočije na ravnini menageškega polja in ljubljanske kotline ter si lahko od Črnuč do sem v treh urah. Seveda danes v dobi »fičkarstva« in ko vas iz Bistrice »potegne« žičnica, se te tri ure zmanjšajo na pol ure. Toda pred desetimi leti se je v hribe »hodilo« s kolešom in čevlji Alpina.

Planinci so zavihali rokave ter prišli za krampe in lopate. Nedeljo za nedeljo so se zbirali na planini ter gradili nov dom. Finančnih sredstev ni bilo, zato so naredili vse sami. Planinec zidar je zidal, planinec tesar tesar, planinec mizar naredil okna in tisti planinec, ki morda med tednom vrtil svinčnik, je prijel za lopato. Vsakdo je naredil tisto, kar je znal ali mogel. Skeletne žuljeve je premagovala želja po svoji koči. Tako je dom počasi, a vztrajno rastel. Vse bolj je dobival končno podobo, toda še vedno in vedno je bilo potrebno urediti to in ono. Končno je bil lani v jeseni gotov in odprt številnim ljubiteljem planin.

Dan republike so črnuški planinci praznovali že v svojem domu. Gotovo je bil za marsikoga izmed njih to najlepši dan v letu. Zavest, da so si zgradili dom, je bila plačilo za trud in danes se s ponosom ozirajo nanj. Drag jim je kot najlepši spomin, čeprav je spomin nanj žuljava dlan in potok znoja.

Stane Korenjak

Pridnim rokam je pomagal graditi tudi stroj

Aleševo »veselo« srečanje z dedkom Mrazom

Naši nagrajenci v letu 1970

Ker mi je dano pooblastilo in možnost po členu 54 statuta podjetja, sem smatral za potrebno, da nagradim za novo leto 4 naše vodilne in strokovne sodelavce. Ta nagrada ni taka, da bi vzbudila večjo iniciativo iz materialnih vidikov, pač pa pomeni moralno priznanje tistim, ki so jim bili interesi podjetja v preteklem obdobju prva skrb. S to nagrado šele pričnemo proces moralne stimulacije, ki naj bi spodbujala posameznike, da v polni meri pokažejo svoje sposobnosti, znanje in pripravljenost za delo. Zavedam se, da so tudi ostali sodelavci mnogo pripomogli, da smo v letu 1970 dosegli lepe proizvodne in poslovne rezultate.

Sedaj pa še nekaj besed o nagrajencih.

1. FRANC NOVAK, diplomirani strojni inženir, šef tehnološke priprave proizvodnje, je na svojem delovnem mestu v preteklem obdobju izvrševal izredno napore in zahtevne delovne naloge. Pri tem delu je pokazal veliko poslovne in strokovne iniciative, ki je bazirala na realnih ocenah situacije. S tem je mnogo pripomogel, da se je podjetje hitro dvigalo in razvijalo. S svojimi pogledi je vnesel v tehnološki koncept razvoja podjetja vrsto novih elementov strokovnega in teamskega značaja. Pritegnil je sodelavce v nov način dela za nove, boljše rešitve in jih vseskozi razvijal na njihovem delovnem mestu. Pri razvoju podjetja kot celote ima precejšen delež, saj je z rešitvami na investicijskem področju vedno izredno racionalno gospodaril.

2. FRANC RAVNIKAR, v. d. šefa proizvodnje, je mlajši vodilni sodelavec. Kot tak je v pretečenem obdobju s svojo vztrajno voljo in sodobnimi tehnološkimi naziranjmi uspel uvesti v proizvodnjo nove elemente organizacije dela. Na težke proizvodne probleme je s svojimi sodelavci uspel odgovoriti uspešno. Kot mlad strokovnjak se je izredno hitro vključil v nove pogoje dela. Z odkritim razpravljanjem o problemih proizvodnje in priprave proizvodnje je vzpostavljajl pravočasne možnosti za reagiranje ostalih sodelavcev. Njegov pristop do dela je korekten, predvidevanja pa realistična. S takim načinom dela je prispeval k hitremu razvoju realizacije proizvodnje pri veliki zasedenosti proizvodnih naprav.

3. BORIS GLUŠIČ, glavni konstruktor naprav, predstavlja v naših strokovnih krogih avtoriteto, ki mu jo priznavamo zaradi njegovih izvršnih in praktičnih konstrukcijskih rešitev. V pretečenem obdobju je konstruiral in s pomočjo sodelavcev tudi realiziral vrsto delovnih naprav, ki so se v praksi izvršno obnesle. Vsa bodoča proizvodnja v montaži in tudi obratih leži na konceptu pnevmatskih rešitev orodij in naprav, katerim on posveča izredno pozornost. Te naprave predstavljajo tehnološke in varnostne dosežke, ki bodo mnogo pripomogli k realizaciji naše proizvodnje.

4. JOŽE ROŽMAN, šef proizvodne enote Lendava, je nosilec organizacije naše proizvodne enote Lendava. S proizvodnjo v Lendavi je zrasel in jo smelo razvijal. Pretečeno leto je razvoj v Lendavi preživel prelomnico v svoji rasti. Organiziral in vodil je to proizvodno enoto, organiziral 4-izmensko delo v obratu nekovin, delo v montaži, poleg tega pa vodil nadzor pri gradnji nove tovarne v Lendavi. Vse te in še druge naloge so terjale od njega izredno požrtvovalnost.

Rudi Vavpotič, dipl. ing.

Robi in dedek Mraz sta si pogledala iz oči v oči...

V tovarni

Dobro se spominjam, bila je zima, ko sem prišla v tovarno. Vse mi je bilo mrmorano. Nisem razumela nobene besede. Začetek je bil težak. Ni dolgo trajal. Hitro sem se privadila delu in sodelavcem. Na pričetku sem delala eno leto kot "navadna" delavka. Delo je bilo težko, umazano. Nekaj dni sem na ogledni deski prebrala, da naj se prihodnji dan javim šefu. ^{reda} Ne vem, kaj mi je šlo ob omik stala v šefovi pisarni. Šef mi je predlagal, naj bi šla delat v montažo oziroma na tečaj za priučevalko. Teško se je bilo odločiti in pustiti sodelavce, na katere sem se privadila. Kljub temu sem se odločila in začela delati v montaži. Začetek mi bil tako težak, kot sem mislila. Sodelavci so bili zelo prijazni. Čez nekaj dni sem že imela občutek, kot da sem eno leto z njimi. Delo, ki ga opravljam, me zelo veseli. Delati z ljudmi je težko, ampak zanimivo. Vsekakor moram pripraviti delovno mesto, pokazati, kako se dela, material, pinsti, vse in še je ure du. Dan hitro mine. V tovarni se počutim, kot da sem doma, se lepše. Pozabim na pametne ure, ki jih preživim doma.

Domjenica Marija

(Namesto razgovora s priučevalkami objavljamo nalogo, ki jo je napisala ena izmed slušateljic tečaja)

NOVICE

— Odbor za kadrovsko organizacijske zadeve je 22. decembra 1970 imenoval za šefa kadrovsko organizacijske službe Jožeta Tršarja. Po poklicu je inženir organizacije dela. V drugi polovici januarja bo že prevzel dolžnost šefa službe.

— V Šoli za obdelavo podatkov v Radovljici so bili na izobraževanju naši programerji in organizatorji obdelave podatkov. Seminarjev se bodo udeleževali v naslednjih, tako da bodo usposobljeni za delo, ko bodo prispeli stroji.

— Montažnih delavk v Lendavo se ne bodo preselili. Čas premostitve je spremenjen, ker je potrebno delavke priučiti na druge delovne operacije. Za montažo v Lendavi so določeni drugi izdelki, kot je bilo prvotno domenjeno.

Hvala — dedek Mraz!

— V mesecu decembru so se člani naše osnovne organizacije ZK dvakrat sestali. Razpravljali so o programu stabilizacije gospodarstva in o spremembah političnega sistema v Jugoslaviji. Zaključke s sestankov so poslali na mestni komite ZK Ljubljana. Menili so, da so vsi sklepi in programi že vnaprej obsojeni na neuspeh, ker ni točno določenih ciljev, zaradi katerih so bili ukrepi sprejeti. Izrečeno je bilo prepričanje, da so ekonomske težave v družbenem sistemu nastale zato, ker zmeraj isti ljudje krojijo našo ekonomsko politiko.

Za spremembo političnega sistema v državi pa menijo, da ne bo mnogo pripomogel razreševanje odnosov med republikami, pač pa nas bo krepitev nacionalnosti stala še več kot dosedaj. Osnovni vzroki za obstoječo situacijo v federaciji pa so v slabi kadrovske sestavi organov. Poudarjeno je bilo, da bi bili ukrepi učinkoviti, če ne bi imeli isti ljudje zopet prve besede pri odpravljanju svojih napak.

— Direktor podjetja je imenoval team za spremembo pravilnika o osebnih dohodkih. Spremembe pripravljajo: Franc Križaj, Cveto Bogataj, Fanči Žagar in Stane Sršen. Člani skupine so že pričeli z delom.

Stane Ritonja

Vsak
letni čas
ima svoje
lepote

Ne hodi na delo s praznim želodcem

Mnoga dekleta in žene danes prostovoljno stradajo, ker je pač v modi vitka linija, vendar prenekatere v tem močno pretiravajo v škodo svojemu zdravju. Ko so v nekem severnonemškem vele mestu delali anketo po šolah, so ugotovili, da se številna dekleta med 15 in 18 letom premalo hranijo. V nekaterih razredih je bilo takih celo do 80 %.

Ugotovljeno je bilo, da gre vsak četrti otrok v šolo brez zajtrka, pri odraslih pa je to število celo večje. V mnogih družinah se tako delovni dan prične s shuševalno kuro.

Kdo sploh pomisli na to, kako je treba začeti dan? Žemlja z marmelado, skodelica kave — to je ponavadi vse, kar dobi želodec, predno se prične vsakodnevna »dirka«. Celo našim avtomobilom se v tem pogledu godi mnogo bolje. Predno jih popeljemo na nekajurno vožnjo, izvršimo kontrolo bencina in olja, če pa se začne krčiti naš želodec, se pa sploh ne zmenimo zanj ali pa kvečjemu prižgemo cigareto, kljub dejstvu, na je med večerjo in zajtrkom preteklo celih 12 ur. Res, da si v času, ko spimo, človeško telo pridobi novih moči, toda istočasno je do konca izrabilo vse, kar smo do takrat zaužili. Zjutraj se nahaja v pričakovanju. Če dobi krepak zajtrk, se ne bodo pojavili znaki utrujenosti, ki so značilen pojav po obilnem kosilu.

Mnogi ljudje se pritožujejo, da zjutraj nimajo časa za zajtrkovanje. Toda, ali je to zadostno opravičilo za stradanje? Vstanite 10 minut prej kot ste navajeni, umirjeno zajtrkujte za lepo pogrnjeno mizo in ves dan se boste bolje počutili. Toda, na mizi mora biti

nekaj več, kot samo z marmelado namazana žemlja: sadni sokovi, jogurt, kravji sir, mleko, malo narezka, med, margarina in občasno kakšno jajce. Rastlinska margarina vsebuje za življenje nujne kisline in vedno enako količino vitaminov A, D in E.

Potrebno je torej, da naporen delovni dan pričnemo s solidno »osnovno«. Le tako se bodo tudi naši otroci naučili, da je potrebno dan začeti z zdravim in obilnim jutranjim obrokom.

Prepis iz revije
Naše zdravje

STROJ ZA RAZIGLEVANJE DUROPLASTOV GF — Wheelabrator

Malo pred novim letom smo iz Švice dobili v obrat nekovin nov stroj, ki služi za mehanično raziglevanje odpadkov iz umetnih mas.

V našem obratu bo stroj razigrljal vse odpreske, ki imajo tanke izrvice ali tanke stene na luknjah ali odprtinah, seveda pa bo potrebno izdelovati orodja s predpisanimi debelinami izrivov in sten.

V stroj se lahko nasuje 10—20 dm³ odpadkov. S plastičnimi zrnici (granulati iz umetne mase) Ø 0,75 × 0,75 do Ø 1,5 × 1,5 se s pomočjo centrifugalnega kolesa ta zrnca vbrizgavajo v delovni prostor, v katerem se odpadki počasi obračajo in dobivajo različne

lege, tako da umetna zrnca lahko dosežejo vsako površino odpreska, s tem pa seveda tudi predrejo stene po obodu odpreska ali steno v luknji.

Pri samem raziglevanju pa nastane tudi precejšnja količina prahu, katerega se ne odvaža na prosto, ampak iz delovnega prostora po sesalni cevi do sesalca za prah. Prah se nabere na dnu sesalca, ki ga je treba večkrat očistiti, očiščen zrak pa ventilator piha nazaj v delovni prostor.

Stroj je moderen, nadomestil bo nekaj delavk in jih rešil fizičnega dela s pilo, s tem pa ni rečeno, da delavke ne bodo imele dela, ker je še vedno dovolj izdelkov, pri katerih je potrebno ročno delo.

Do sedaj v našem obratu še nismo imeli stroja, na katerega instrumentu bi lahko odčitali obratovalne ure do stotinke natančno, ta stroj pa tak instrument ima. Poleg tega ima stroj tudi uro, s katero se nastavi čas vbrizgavanja zrnca v boben — 1 cikel maks. 30 minut in pa število polnitev stroja, kar pokaže tudi instrument.

S pravilnim ravnanjem s strojem in s pravilnim vzdrževanjem stroja bomo uspeli pravočasno zagotoviti polizdelke montaži, kar v pretečenem obdobju večkrat ni bilo možno, ker je zmogljivost stroja velika.

Boris Kante

ZAHVALE

Iskrena hvala vsem sodelavcem, ki so ob izgubi mojega dragega očeta sočustvovali z menoj, mu podarili cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Helena Ribič

Vsem sodelavcem, ki so mojo drago mamo spremljali na njeni zadnji poti, se iskreno zahvaljujem. Posebno zahvalo izrekam darovalcem cvetja, hvala tudi za denarno pomoč.

Vera Pirih

Ob izgubi moža iskrena hvala za sočutje in pomoč.

Štefka Novak

Glasiło STIK izdaja delovna skupnost ELMA — tovarna elektromateriala Ljubljana-Crnuče. Ureja ga uredniški odbor, izhaja enkrat mesečno.

Odgovorni urednik: Stane Ritonja
telefon 341-005, int. 14
Rokopisov ne vračamo

Tisk: Tiskarna PTT, Ljubljana

Kadrovske spremembe

V mesecu decembru so se v Elmi na novo zaposlili:

Loboda Franc-Mitja, Bogdan Marija, Dovečar Elizabeta, Dominko Angela, Gomzi Helena, Gomzi Marija, Gal Valerija, Gerič Ana, Gjerkeš Marija, Horvat Terezija, Hozjan Sidonija, Hozjan Terezija, Jelerčič Milka, Koren Terezija, Lončar Marija, Lebar Terezija, Lutar Anica, Madjar Lizika, Novak Marija, Petkovič Irena, Požgai Irena, Rak Zofija, Ribarič Marija, Slana Marija, Tišler Olga, Tibant Marija, Vida Helena, Vlašič Cvetka, Vučko Draga in Žižek Marija — v montaži. Vajdič Justin — v orodjarni. Ribič Nevenka, Frank Lidija, Pejašinovič Petra in Bregar Milena — v vrtalnici. Karič Vojko — v energetiki. Toskič Sučro in Kavazovič Mehmedalija — v brusilnici.

V istem obdobju so odšli iz Elme: Radovanovič Anica in Sever Majda — iz vrtalnice. Klenert Jurij, Biro Štefan in Prša Ivan — iz Lendave. Šoštar Anica in Kralj Danica — iz montaže. Struna Angela in Žnidarič Silva — iz brusilnice. Pavli Marjan in Merhar Anica — iz PPS.

Vladimir Mlinar

